

Motion till riksdagen 2009/10:Ju12

av **Mats G Nilsson (m)**
med anledning av prop. 2009/10:147

Skärpta straff för allvarliga våldsbrott m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att man inte ska kunna tjäna pengar på sitt brott.

Motivering

Det är en allmänt erkänd princip i rättsstater att den som begår en olaglig handling inte ska kunna skörda frukterna av handlingen. En mördare ska inte arva den som mördats. Det är lika självklart som att en rånare inte ska få behålla sitt byte.

I USA har man på sina håll även infört lagstiftning med innebörden att en dömd brottsling inte heller på annat sätt ska kunna tjäna pengar på sitt brott. Böcker, filmer eller tv-framträdanden där den dömda berättar om sina brott ska inte kunna bli en källa till försörjning. En del sådana lagar föreskriver att eventuella intäkter av sådan verksamhet ska tillfalla brottsoffren. Syftet är naturligtvis att brottsliga handlingar inte ska tillåtas vara en inkomstkälla vare sig direkt eller indirekt. Brott ska inte löna sig, inte heller i efterhand.

I ett uppmärksammat fall med en hemtillverkad luftballong i Colorado förra året aktualiserades denna lagstiftning. Ett par uppgav att deras sexårige son befann sig ombord på en heliumballong som hade lyft av misstag. Efter ett antal timmars sökande under stor medieuppmärksamhet visade det sig att sonen inte alls befann sig ombord på ballongen utan gömde sig på vinden i familjens hus. Det hela var en bluff.

Fadern i familjen dömdes till två månaders fängelse för ett brott som liknar det svenska falsklarmsbrottet. Han dömdes också att ersätta kostnaderna för räddningsinsatsen. Vidare dömdes den tilltalade till fyra års skyddstillsyn, under vilken period han förbjöds att tjäna pengar på incidenten. Syftet med detta är alltså att han inte ska kunna ta emot ersättning för tv-uppträdanden,

Fel! Okänt namn på

dokumentärer, böcker, föredrag eller liknande om händelsen. Brottet ska inte få bli en inkomstkälla.

Även i Sverige finns principen att man inte ska ha vinning av egen brottslig handling. Enligt ärvdabalken ska den som uppsåtligen dödat någon inte få del av arvet. Det är faktiskt juridiskt möjligt även i Sverige att förverka film- eller bokrättigheter. Men då gäller det förverkande av egendom som redan finns.

Svensk rätt ger däremot inte utrymme för förverkande av eventuella framtida inkomster. Ett inkomstförbud kan ha ett preventivt syfte och förhindra att brott begås. Det kommer i vilket fall som helst att skydda brottsoffer från att någon i framtiden kommer att tjäna pengar på att utsätta dem för brott.

Stockholm den 7 april 2010

Mats G Nilsson (m)